

Arbejdsmarkedsstyrelsen
Holmens Kanal 20
1016 København K
Att: Jens Sibbersen
J.nr. 05-201-127

Dansk Afdeling/ Danish Section
Gammeltorv 8, 5. sal
DK-1457 København K

Tlf./Tel.: +45 33 45 65 65
Fax: +45 33 45 65 66
Email: amnesty@amnesty.dk
Web: www.amnesty.dk
Giro: 4 07 84 70

København, den 4.november 2005

Amnesty Internationals høringsvar vedrørende lovforslag om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og lov om aktiv socialpolitik.

Amnesty International har modtaget Arbejdsmarkedsstyrelsens lovforslag af 19. oktober 2005 og skal i den anledning bemærke følgende:

Generelle kommentarer til lovforslaget:

Vores organisation er enig i lovforslagets overordnede formål, at integrationen skal forbedres og at flere indvandrere og flygtninge skal have mulighed for at komme i beskæftigelse.

I regeringens integrationsaftale fremgår det, at den enkelte udlænding skal mødes med de samme forventninger og krav, som andre borgere i Danmark mødes med, og at udlændinge og efterkommere skal have de samme muligheder som alle andre.

Amnesty International finder det vigtigt, at flygtninge og indvandrere har de samme muligheder og rettigheder som alle andre, således at de bliver fuldt ligestillede med de øvrige borgere i Danmark. For at flygtninge og indvandrere opnår de samme muligheder og rettigheder i det danske samfund, vil det i visse tilfælde være nødvendigt at tage højde for, at flygtninge og indvandrere ikke har de samme forudsætninger som "almindelige danske borgere". Derfor vil det ikke altid være muligt at stille de samme forventninger og krav til indvandrere/flygtninge, som til andre danske borgere. Ofte vil det være nødvendigt at tage specielle hensyn til indvandrere/flygtninge, for at de kan blive fuldt ligestillede med øvrige borgere i Danmark.

I regeringens lovforslag er det en forudsætning for, at integrationen kan lykkes, at den enkelte udlænding selv tager ansvar og viser vilje til at lade sig integrere, finde beskæftigelse og blive selvforsørgende. Amnesty International er ikke uenig i dette, men vil gerne påpege, at udlændinges ansvarlighed og integrationsvilje ikke kan stå alene. Det er nødvendigt, at det danske samfund, herunder eksempelvis aktører på arbejdsmarkedet, udviser en velvilje overfor udlændinge og ansætter flere personer med udenlandsk baggrund. Dette skal ses i lyset af, at flere undersøgelser påpeger, at udlændinge ofte bliver diskrimineret, idet mange arbejdsgivere ikke ønsker at ansætte en udlænding.

Flere forskellige undersøgelser påpeger, at udlændinge generelt har sværere ved at få job end danskere. Eksempelvis var 15 procent af de mandlige indvandrere og 17 procent af de kvindelige indvandrere fra ikke-vestlige lande arbejdsløse pr. januar 2004. Til sammenligning var arbejdsløsheden for danskere for henholdsvis kvinder og mænd på 5 procent.¹

Amnesty International mener derfor, at det nye integrationsudspil ikke er en garanti for, at flere af de svage flygtninge/indvandrere kommer i arbejde, såfremt flere aktører i det danske samfund ikke bistår med at ansætte udlændinge på det danske arbejdsmarked.

Amnesty International har følgende bemærkninger til regeringens enkelte initiativer, der falder indenfor Beskæftigelsesministeriets område:

- **Ad. 1. Pligt til uddannelse for unge kontant- og starthjælpsmodtagere under 25 år, der ikke har problemer ud over ledighed:**

Amnesty International hilser det velkomment, at der stilles krav om, at flere unge fuldfører en uddannelse og, at aftalen kun gælder unge uden børn og unge, der ikke har problemer ud over ledighed.

Amnesty International anerkender, at det er vigtigt at uddannelsesindsatsen overfor unge indvandrere generelt styrkes for at flere kommer i beskæftigelse. Personer med en uddannelse vil generelt have nemmere ved at bestride et arbejde. Vores organisation vil dog gerne bemærke, at de unge indvandrere kan have problemer med at finde praktikpladser og senere jobs - på trods af deres uddannelsesmæssige kvalifikationer - hvilket der også bør fokuseres på fra regeringens side.

Det fremgår af lovforslaget, at unge, der springer fra en uddannelse ”uden rimelig grund” skal fratages kontanthjælpen. I den forbindelse savner Amnesty International en præcisering af begrebet ”uden rimelig grund” i lovforslaget. Vores organisation ønsker at understrege, at unge, der har gjort hvad de kunne for at klare en uddannelse, ikke skal berøres af ordningen.

Det fremgår af lovforslaget, at kommunalbestyrelsen skal vurdere, hvorvidt en uddannelse er relevant for den unge. Her kan man frygte, at kommunalbestyrelsen tænker mere på jobmarkedet end på den unge.

- **Ad 2. Alle udlændinge, der omfattes efter integrationsloven, skal have deres beskæftigelsesrettede indsats fastlagt i integrationskontrakten:**

Som udgangspunkt er det positivt, at integrationskontrakten skal udformes i samarbejde med udlændingen. Såfremt den pågældende udlænding og myndighed ikke kan opnå enighed om udformningen, er det kun den ansvarlige myndighed, der fastlægger aktiviteter og tilbud. Amnesty International finder dette problematisk, såfremt den pågældende myndighed fastlægger aktiviteter og tilbud, der ligger langt fra udlændingens eget ønske og uddannelses - og arbejdsmæssige baggrund. Derfor bør der være en bestemmelse i loven, der gør det muligt for udlændingen at kunne sige fra overfor de tilbud og aktiviteter, der måtte ligge langt fra udlændingens ønsker og arbejdskapacitet og få prøvet sagen ved højere instans. Amnesty International er endvidere

---

¹ Integrationsministeriet, 2005 “Årbog om udlændinge i Danmark 2005- Status og udvikling”.

interesseret i at få oplyst, hvilke sanktioner, som udlændingen vil blive mødt af, såfremt den pågældende udebliver eller afviser en eller flere af de aktiviteter, der er fastlagt i kontrakten.

- **Ad 3. ”Ny chance for alle”.**

Amnesty International bifalder, at regeringen vil igangsætte en 2-årig landsdækkende indsats ”Ny chance for alle”, hvor alle kontant - og starthjælpsmodtagere skal have deres sag gennemgået af kommunen, hvis ikke de har modtaget et aktivt tilbud det seneste år.

Vores organisation imødeser, at arbejdsmarkedets parter udvikler jobforløb rettet mod særlige grupper af kontanthjælpsmodtagere, som eksempelvis personer med ringe danskundskaber. Amnesty International finder det nødvendigt, at også kommuner og virksomheder bidrager aktivt for at give alle ”en ny chance”. Personer, der ikke har de nødvendige forudsætninger for at kunne deltage på arbejdsmarkedet på lige fod med alle andre, er nødt til at blive hjulpet på vej, for at kunne opnå de samme muligheder og rettigheder som andre borgere.

- **Ad 6. Bortfald af kontanthjælp til en hjemmegående ægtefælle og afskaffelse af ægtefællertillægget:**

Regeringen anfører i integrationsaftalen, at en lavere ydelse kan være et incitament til at få flere udlændinge i arbejde. Det er bl.a. baggrunden for, at kontanthjælpen til en hjemmegående ægtefælle bortfalder og ægtefællertillægget afskaffes, såfremt vedkommende ikke har haft 300 timers arbejde indenfor de sidste to år.

I den forbindelse vil Amnesty International gerne påpege, at en lavere ydelse ikke nødvendigvis er et incitament for at udlændinge kommer i arbejde eller bliver selvforsørgende. Ordningen med den særlige starthjælp har eksempelvis vist, at en stor del (ca. 65 procent) af de flygtninge og indvandrere, der er på starthjælp, ikke er blevet selvforsørgende, men derimod lever et liv i fattigdom.

Regeringen anfører videre, at personer i den såkaldte ”matchkategori 5” ikke vil blive omfattet af de nye krav. Amnesty International finder det imidlertid problematisk, at kravet om 300 timers arbejde indenfor 2 år gælder for personer der befinder sig i ”matchkategorien 4”. En stor del af denne gruppe består af nydanskere med massive sprogproblemer, og flygtninge, der er stærkt traumatiserede. Det vil være vanskeligt for denne gruppe at tage del i det danske arbejdsmarked, også set i lyset af, at de ofte ikke har de nødvendige kvalifikationer, der kræves på det danske arbejdsmarked. Flere arbejdsmarkedsorganisationer har endvidere påpeget, at denne gruppe personer vil have problemer med at deltage på det danske arbejdsmarked. Det er derfor yderst tvivlsomt, om de personer, der befinder sig i matchkategorien 4 har reelle muligheder og chancer på arbejdsmarkedet, når ledigheden for velkvalificerede indvandrere/flygtninge er så høj i forhold til andre grupper i Danmark.

Derudover skal det medregnes, at mange af de berørte udenlandske ægtefæller kan være analfabeter, aldrig har gået i skole, altid har været hjemmegående og har meget store vanskeligheder ved at lære det danske sprog og finde et ufaglært job.

Amnesty International deler ikke regeringens opfattelse af, at en forringelse i økonomien for de svage flygtninge/indvandrere, der ikke er i stand til at opfylde de nævnte krav i integrationsaftalen,

vil være befordrende for integrationen i det danske samfund. Tværtimod er der grund til at frygte, at disse personer vil opleve en økonomisk begrænsning, som i sig selv vil forringe deres livsvilkår og muligheder for at kunne deltage aktivt i det danske samfundsliv. Dette vil hæmme deres integrationsmuligheder – og ikke mindst gå ud over børn og deres muligheder for at blive integreret i det danske samfund. En god måde hvorpå børn integreres i det danske samfund er bl.a. gennem fritidsaktiviteter. Derfor vil en nedsættelse af hjælpen sandsynligvis afskære børnene fra at deltage i fritidsaktiviteter, da forældrene ikke længere vil have råd til dette, hvilket i sidste ende vil være hæmmende for integrationen af disse børn og deres familier.

- **Ad 7. Styrket opfølgning over for kontant - og starthjælpsmodtagere, der melder sig syge:**

I lovforslaget fremgår det, at kommunalbestyrelsen skal udarbejde en plan for sygeopfølgning over for sygemeldte introduktionsydelsesmodtagere. Det er en betingelse for at modtage kontanthjælp, at den sygemeldte deltager aktivt i forløbet med afklaring og behandling, og alle sygemeldte kontanthjælpsmodtagere skal kunne få trukket 1/3 af deres kontanthjælp, hvis ikke udlændinge deltager aktivt i opfølgningen. Amnesty International finder det vigtigt, at planen for sygeopfølgning sker i tæt samarbejde med lægelige ekspertise og med den pågældende udlænding. En eventuel sygeopfølgningsplan skal altid være rettet mod den enkelte udlænding, og såfremt en udlænding ikke overholder planen bør det analyseres, hvilke bevæggrunde, der ligger bag. Amnesty International anser det for problematisk, at det kan have store økonomiske konsekvenser for den pågældende udlænding, såfremt denne stopper med en behandling, der ikke er relevant og nyttig for den pågældende.

Med venlig hilsen
Amnesty International, Dansk Afdeling

Lars Normann Jørgensen
Generalsekretær

Lisa Blinkenberg
Flygtningekoordinator